

Οἱ Ἴνθρωποι θανατώνονται, οἱ Ἰδέες Ὁχι.

του Μητροπολίτου Φλωρίνης Αυγουστίνου.

«Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ· Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου» (Μᾶρκ. 6,18)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡμέρα πένθους καὶ αὐστηρῆς νηστείας, σὰν τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι κι αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἄψυχα θρηνοῦν τὴν ἄδικη σφαγὴ τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου· καὶ σήμερα 29 Αὐγούστου θρηνοῦν οἱ Χριστιανοὶ τὴν ἄδικη σφαγὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζαχαρία καὶ τῆς Ἐλισάβετ, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε ἡ ὑψηλότερη φυσιογνωμία τοῦ ἀρχαίου κόσμου (βλ. Ματθ. 11,11. Λουκ. 7,28).

Τὸ ἱστορικὸ τῆς ἐορτῆς εἶνε γνωστό. Τὸ ἀκούσατε στὸ εὐαγγέλιο. Ἐδῶ θὰ πῶ τοῦτο μόνο.

Ὁ Πρόδρομος ἔζησε σὲ δύσκολη ἐποχῇ. Ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ θρησκευτικὴ ἡγεσία τοῦ Ἰσραὴλ εἶχε διαφθαρεῖ. Κολακεία, ἰδιοτέλεια, συμφέρον, ψέμα, ἀπάτη, ἀσέβεια, ὑποκρισία, αὐτὰ τὴ χαρακτήριζαν. Εἶχαν στὰ χεῖλη τὸ Θεὸ καὶ στὴν καρδιὰ τὸ διάβολο. Καὶ κέντρο τῆς διαφθορᾶς ἦταν τὰ ἀνάκτορα. Ἐκεῖ ἦταν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης· ὅχι ἐκεῖνος ποὺ ἔσφαξε τὰ 14.000 νήπια τῆς Βηθλεέμ, ἀλλὰ ἓνας γυιὸς ἐκείνου μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα,

ὁ Ἡρώδης Ἀντίπας. Ἦταν λύκος γεννημένος ἀπὸ λύκο, παιδί πιὸ ἄγριο καὶ πιὸ ἀκόλαστο ἀπ' τὸν πατέρα του. Αὐτὸς ἔδιωξε τὴ νόμιμη γυναῖκα του καὶ πῆρε ὡς σύζυγο τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν Ἡρωδιάδα. Αἰμομειξία, δημόσιο σκάνδαλο! Καὶ «τὰ δημοσίως πραττόμενα πρέπει καὶ δημοσίως νὰ ἐλέγχωνται».

Ποιοὶ ἦταν ἀρμόδιοι νὰ ἐλέγξουν τὸ ἔγκλημα αὐτό; Οἱ φύλακες τοῦ δικαίου, οἱ διδάσκαλοι τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι. Ἄλλ' αὐτοὶ ἦταν οἱ «διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες» (Ματθ. 23,24). Αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ διαμαρτυρηθοῦν, κανεὶς ὅμως ἀπ' αὐτοὺς δὲ' μίλησε. Σιγὴ νεκροταφείου.

Ἕνας μόνο βρέθηκε στὸ δικτατορικὸ ἐκεῖνο καθεστῶς νὰ ἐλέγξη τὸν αἰμομεικτὴ βασιλέα· ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Τί εἶχε νὰ φοβηθῆ; Μήπως τοῦ πάρουν τὴν περιουσία; Ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα ἦταν μιὰ κάππα ἀπὸ τρίχες καμήλας· φαγητό του ἦταν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο, ποτό του νερὸ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, στρῶμα του ἡ ἄμμος, κατοικία του οἱ σπηλιές, συντροφιά του τὰ ἄγρια θηρία. Αὐτὸς ἦταν ὁ Ἰωάννης· ἓνας ἄγγελος στὴν ἔρημο. Ὅταν λοιπὸν ἔμαθε τὸ δημόσιο σκάνδαλο, ἄφησε τὴν ἔρημο καὶ σὰν ἀετὸς κατέφθασε στὰ ἀνάκτορα. Ἀνέβηκε τὰ σκαλιά, παρουσιάστηκε στὸ βασιλιᾶ, καὶ ὁ ἐρημίτης ἀσκητὴς ἔρριξε τὸν κεραυνό· «Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου», δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ διώξης τὴ νόμιμη γυναῖκα σου καὶ νὰ πάρης ξένη, καὶ μάλιστα τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου (Μᾶρκ. 6,18).

Ἐννέα λέξεις εἶπε, τὸ πιὸ σύντομο κήρυγμα. Σπανίως μικρὸ κήρυγμα εἶχε τόσο μεγάλη δύναμι. Ἡ ἀξία ἐνὸς κηρύγματος ἐξαρτᾶται ὄχι ἀπὸ τὸ μῆκος τοῦ λόγου, ἀλλ' ἀπὸ τὶς ἀλήθειες ποὺ περιέχει. Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου ἦταν κεραυνός. Λόγοι ἱεροκηρύκων καὶ ῥητόρων ἔχουν λησμονηθῆ. Ποιὸς θυμᾶται σήμερα λόγους τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Κικέρωνος, τῶν φιλοσόφων; Οἱ ἐννέα ὅμως αὐτὲς λέξεις ἔμειναν ἀλησμόνητες· «Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου».

Πῶς ἄκουσε τὸν ἔλεγχο ὁ Ἡρώδης, ποὺ ἦταν συνηθισμένος ν' ἀκούη κολακεῖες; Σκληρὸς ὁ λόγος, πικρὴ ἢ ἀλήθεια. Ἐν τούτοις ὁ βασιλιᾶς στάθηκε κατὰ κάποιον τρόπο πειθήνιος· ἤθελε ν' ἀκούσῃ τὸν Ἰωάννη. Δίπλα του ὅμως ἦταν δυστυχῶς ἡ διεφθαρμένη ἀνδροχωρί-

στρα, καὶ δὲν τὸν ἄφηνε ἤσυχο. Ἔτσι ὁ Ἡρώδης ἀναγκάστηκε, μὲ λύπη πολλή, νὰ ὑπογράψῃ διαταγή, νὰ φυλακιστῆ ὁ Ἰωάννης στὶς φυλακὲς τοῦ φρουρίου τῆς Μαχαιροῦντος, ποὺ ἐρείπιὰ τοὺς σώζονται πέρα ἀπὲ τὴ Νεκρὰ θάλασσα. Σιώπησε τότε ἄραγε; Ὁχι. Καὶ μέσα ἀπὸ τὰ κάγκελλα τῆς φυλακῆς ἐρχόταν δυνατὴ ἢ φωνὴ τοῦ προφήτου «Οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου» καὶ δὲν ἄφηνε τὴν Ἡρωδιάδα νὰ κοιμηθῆ. Γι' αὐτὸ ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ ἐξοντώσῃ τὸν Πρόδρομο.

Καὶ ἡ εὐκαιρία δόθηκε. Γιὰ τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδη ἔγινε σὰ ἀνάκτορα χορὸς. Χορὸς ἀνήθικος, λάγνος, ἀπὸ ἐκείνους ποὺ μέχρι σήμε-
ρα χορεύουν λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ Ἡρώδης διασκέδαζε καὶ εἶχε καλέσει ὅλους τοὺς ἀξιωματούχους τῶν Ἱεροσολύμων. Κι ὅταν παρουσιάστηκε ἡ Σαλώμη ἀντάξια κόρη τῆς Ἡρωδιάδος! καὶ χόρεψε, τότε πλέον τοὺς ἔπιασε ντελίριο, δὲν ἤξεραν τί κάνουν. Τέτοιες ὥρες χάνεται πλέον ἡ ἀξιοπρέπεια. Στρατηγοί, κυβερνητὲς, βασιλιᾶδες γίνονται μηδέν, σκου-
λήκια. Καὶ πάνω στὴ μέθη καὶ τὴν ἀπώλεια τῶν φρενῶν, ὁ Ἡρώδης ὑποσχέθηκε μεγάλο βραβεῖο στὴν αἰσchrή χορεύτρια. Σοῦ δίνω, λέει, «ἔως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου» (ἔ.ἀ. 6,23), μέχρι καὶ τὸ μισὸ βασίλειό μου... Ἴδου εὐκαιρία. Μποροῦσε πολλὰ νὰ ζητήσῃ· χρήματα, ροῦχα, κοσμήματα, διαμάντια, κτήματα, πεδιάδες, σπίτια, ἀνάκτορα... Δὲν ζήτησε τίποτε ἀπὲ αὐτά. Τί ζήτησε; Θέλω, εἶπε, τὸ κεφάλι Ἰωάννου τοῦ βα-
πτιστοῦ!... Ὡ κακία καὶ μοχθηρία γυναικός! Πρὸς στιγμὴν ὁ Ἡρώδης κλονίστηκε· δὲν ἤθελε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀπαίτησί της, ποὺ ἦταν ἔξω ἀπὸ ὅσα τῆς ὑποσχέθηκε. Ἄλλ' ἓνα αὐστηρὸ βλέμμα τῆς Ἡρωδιάδος τὸν ἔκανε ἀμέσως νὰ ὑποχωρήσῃ. Καὶ νὰ τον, μὲ τρεμάμενο χέρι ὑπογράφει διάταγμα, νὰ ἐκτελεσθῆ ὁ Ἰωάννης. Στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα πηγαίνει στὶς φυλακὲς, καὶ ἐκεῖ σπεκουλάτωρ, δήμιος, κόβει τὴν τιμία κεφαλὴ τοῦ Ἰωάννου.

Ἡσύχασε ἄραγε τὸ ἄνομο ζεῦγος; Ὁχι. Ὁ Ἰωάννης δὲν ὑπῆρχε πλέον στὸν κόσμο· ἀλλὰ ἡ φωνὴ του, καὶ μετὰ θάνατον, ἀκούστηκε ἀκόμη πιὸ ἠχηρὴ. Ὁ Ἡρώδης δὲν εἶχε ὕπνο, λὲς καὶ τὸ προσκέφαλό του εἶχε καρ-
φίτσες καὶ τὸ στρῶμα του ἀγκάθια. Πήγαινε νὰ κοιμηθῆ, καὶ ξαφνικὰ τί ἀκούει; Ἀκούγεται μιὰ φωνὴ ἀκόμη ἰσχυρότερη· ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὄταν τό' μαθε εἶπε Ἡρωδιάδα, χαθήκαμε· ὁ Ἰωάννης ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν! (βλ. ἔ.ἀ. 6,16)... Τὸ πίστευε καὶ ἔτρεμε.

Μεγάλο δίδαγμα μᾶς δίνει ἡ σημερινή ἡμέρα· οἱ ἄνθρωποι θανατώνονται, ἀλλὰ οἱ ιδέες δὲν θανατώνονται. Κήρυκες τῆς ἀληθείας, τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἠθικῆς φυλακίζονται καὶ ἐκτελοῦνται, ἀλλὰ οἱ ιδέες ὄχι. Συνέλαβαν οἱ Αὐστριακοὶ στὸ Βελιγράδι τὸ Ῥήγα Φεραῖο καὶ τὸν ἔπνιξαν στὸ Δούναβι, μὰ ἡ φωνή του ἔσεισε τὰ Βαλκάνια. Ἐπαναλαμβάνω μιλώντας ἐκ πείρας· οἱ ἄνθρωποι ἐκτοπίζονται ἢ κλείνονται σὲ τρελλοκομεῖα, ἀλλὰ οἱ ιδέες ὄχι. Ἡ ιδέα εἶνε σεισμός, εἶνε κεραυνός, κι ἀλλοίμονο σ' ἐκείνους ποὺ πέφτουν οἱ κεραυνοὶ τῆς θείας ἀληθείας.

Τέτοια εἶνε ἡ μοῖρα τῶν κακούργων καὶ δολοφόνων. Ὁ Κάϊν φόνευσε τὸν ἀδελφό του· ἀλλ' ἀπὸ τότε δὲν ἠσύχασε. Κάϊν Κάϊν, ἄκουγε, ποῦ εἶνε ὁ ἀδελφός σου; (βλ. Γέν. 4,9), κ' ἔτρεμε σὰν φύλλο στὸν ἄνεμο. Ὁ Ἰούδας πρόδωσε τὸ Χριστό· ἀλλ' ὅταν ἔμαθε ὅτι σταυρώθηκε, «ἀπελθὼν ἀπήγγεστο» (Ματθ. 27,5). Στὴν ἱστορία τοῦ Βυζαντίου ἀναφέρεται, ὅτι κάποιος σκότωσε τὸν ἀδελφό του γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸς βασιλιάς, καὶ ἔγινε. Ὅταν τὴ νύχτα πῆγε νὰ κοιμηθῆ στὰ ἀνάκτορα, βλέπει μέσα στὸ δωμάτιό του τὴ μορφή τοῦ ἀδελφοῦ του νὰ κρατᾷ ἓνα ποτήρι μὲ αἷμα ποὺ ἄχνιζε καὶ νὰ τοῦ λέρῃ· Ἀδελφέ, πῖε τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου!... Τὸν ἔπιασε φόβος. Ἄλλαξε δωμάτιο, ἔφυγε ἀπὸ τὸ Βυζάντιο, πῆγε σὲ ἄλλα μέρη, ἀλλὰ ἡ σκιά ἐκείνη παρουσιαζόταν καὶ τοῦ ἔλεγε· Ἀδελφέ, πῖε τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ...

Ἀλλὰ καὶ σήμερα νέα αἷματα ἀθῶων ἔρχονται νὰ προστεθοῦν στὰ παλαιὰ καὶ στὸ αἷμα τοῦ Προδρόμου. Στὸν Πόντο οἱ Τοῦρκοι ἐνεργοῦν γενοκτονία, στὴ Σμύρνη καῖνε καὶ καταστρέφουν, στὴ μεγαλόνησο Κύπρο ὁ Ἀτίλας σφάζει καὶ ἀτιμάζει... Νέοι πρόσφυγες, νέοι αἰχμάλωτοι, νέοι ὄμηροι, νέοι ἀγνοούμενοι βαδίζουν δρόμο αἱματοβαμμένο. Καὶ μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας βλέπω ἄγγελο Κυρίου μὲ λευκὰ φτρά νὰ πετᾷ πάνω ἀπὸ τὰ μαρτυρικὰ μέρη. Κρατεῖ ποτήριο καὶ συλλέγει σταλαγματιὰ – σταλαγματιὰ τὸ αἷμα ὄλων τῶν ἀθῶων θυμάτων. Ἐν συνεχείᾳ τὸ παίρνει, πετᾷ ὑπεράνω τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, σείει τὸ ποτήριο αὐτὸ καὶ φωνάζει· Δολοφόνοι διπλωμάται, πῖετε τὸ αἷμα τῶν λαῶν...

Θὰ πῆτε· Δὲν ὑπάρχουν πλέον αὐτιὰ τιμίων ἀνθρώπων ν' ἀκούσουν· Σόδομα καὶ Γόμορρα ἔγινε ἡ ἀνθρωπότης. Ἄλλ' ἄς εἶνε βουλωμένα

ὄλα τ' αὐτιά με βουλοκέρι τοῦ σατανᾶ· ἓνα αὐτί, τὸ αὐτί τοῦ Θεοῦ, μένει πάντοτε ἀνοιχτό. Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων καὶ τοῦ δικαίου ἀκούει τὰ θύματα ποὺ κλαῖνε καὶ προσεύχονται. Ἡ φωνή τους φθάνει μέχρι τὸ θρόνο του. Μὲ ὑπομονή, λοιπόν, ἐγκαρτέρησι καὶ πίστι στήν αἰωνιότητα ἃς ἀντλήσουμε δύναμι ἀπὸ τὸ μαρτύριο τοῦ τιμίου Προδρόμου γιὰ νὰ προχωροῦμε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης θὰ εἶνε μετὰ πάντων ἡμῶν· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος.

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Ἰωάννου Πτολεμαΐδος τὴν 29-8-1974 μὲ ἄλλο τίτλο. Καταγραφή καὶ σύντμησις 29-8-2004, ἐπανέκδοσις 20-7-2015.

Πηγή : <http://www.augoustinos-kantiotis.gr>.